

TVAR
PLYNÚCICH
DNÍ

VERNISÁŽ

29. apríl o 19.00 hod.

TRVANIE VÝSTAVY

30. apríl – 22. jún 2025

Maliarka Rita Koszorús sa vo svojej aktuálnej tvorbe zameriava na tému domova – nie ako konkrétneho miesta, ale skôr premenlivého vnútorného stavu. Domov sa v jej dielach javí ako proces udomáčňovania sa či ako atmosféra viažúca sa k priestoru, spomienke alebo stretnutiu. Prostredníctvom abstraktného jazyka a imaginácie vytvára univerzálne príbehy, ktoré presahujú osobné skúsenosti a dotýkajú sa prežívania nás všetkých. Používa osobitý vizuálny slovník, ktorý jej umožňuje slobodne pracovať so širokou paletou rôznych tvarov, štruktúr, farieb, ich variácií či opakovaní. Do svojho maliarskeho prejavu prenáša princípy koláže a grafiky – vrstvenie, fragmentárnosť, rytmus prvkov, kresbové zásahy a kontrasty medzi plynulými farebnými prechodmi a ostrými definovanými tvarmi. V najnovších dielach sa objavuje motív horizontu, ktorý prináša nový rozmer vnímania priestoru. Tvorí hranicu medzi vonkajším a vnútorným svetom, skutočnosťou a fantáziou, a zároveň zrkadlí dve rôzne reality, kde sa minulý a budúci čas prelínajú v harmonickom celku.

Dominantným dielom výstavy je veľkoformátová maľba s názvom *I'm Peaceful in the Dusk*, ktorá sa vyznačuje snovou, nostalgickou a melancholickou náladou. Pripomína prchavý okamih súmraku, keď sa svet ponára do krehkej rovnováhy, no zároveň si zachováva intenzitu svojej atmosféry. Vo výstavnom priestore vzniká situácia pozostávajúca z menšej maľby, textilného objektu a koberca. Svojím umiestnením, mäkkosťou materiálov a organickosťou tvarov evokuje pocit uzemnenia, intimity, bezpečia a stability domova. Vytvára tiež napätie vo vzťahu k maľbám umiestneným na stenách, ktorých prvky pôsobia dojemom vznášania sa či plávania v obrazovej ploche. Na výstave je zastúpený aj výber z prác na papieri, v ktorých autorka, podobne ako v maľbe, využíva kombinované techniky a materiály – uhlík, ceruzku, tuš, akryl a koláž.

Tvar plynúcich dní odkazuje na neustály pohyb času, v ktorom každé miesto, stretnutie, odchod či návrat zanecháva stopu v našom vnímaní toho, čo nazývame domovom. Niekedy je to len záblesk momentu alebo ozvena, ktorú nevieme pomenovať. Výstava ponúka priestor na zastavenie a pozorovanie ako sa tvar tohto pocitu mení, posúva, rozplýva aj usádza.

RITA KOSZORÚS (*1989) je absolventkou Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, kde v rokoch 2008–2010 študovala v ateliéri voľnej grafiky u prof. Róberta Jančoviča a následne, v období 2010–2014, v ateliéri maľby pod vedením prof. Daniela Fischera. V roku 2013 absolvovala stáž na Maďarskej univerzite výtvarných umení v Budapešti u prof. Imreho Buktu. Zúčastnila sa rezidenčných pobytov napríklad v Berlíne, Budapešti, Paríži či Porte, naposledy začiatkom tohto roka v Olomouci. Jej diela boli prezentované na viacerých samostatných aj skupinových výstavách na Slovensku i v zahraničí. Niekoľkokrát bola finalistkou súťaže VÚB Maľba roka, pričom v roku 2021 získala prvé miesto. Bola tiež finalistkou ceny Nadácie Novum. V súčasnosti ju zastupuje galéria VILTIN v Budapešti.

KURÁTORKA Martina Bábinová